

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5171/2018
03.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Светислав Живковић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, Министарство правде и државне управе, Привредни суд у Ваљеву, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду и ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Шапоњић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3641/18 од 12.07.2018. године, у седници одржаној 03.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3641/18 од 12.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 4834/2017 од 17.01.2018. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе из поднеска од 05.12.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу солидарно исплате укупан износ од 10.679.097,64 динара и то по основу накнаде штете због смањене вредности удела у привредном друштву "ВВ", по основу изгубљене зараде за период од отварања стечаја 17.09.1997. године до стицања услова за пензију 13.06.2008. године, по основу изгубљених пензија за период од 14.06.2008. године до 02.04.2014. године, по основу изгубљене разлике у пензији коју би тужилац примио да му је повезан радни стаж и остварене пензије без повезаног радног стажа, у појединачним новчаним износима наведеним у изреци, са законском затезном каматом, како је изреком наведено. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да суд обавезе тужену Републику Србију да тужиоцу уплати износ од 921.201,84 динара по основу неуплаћених доприноса за ПИО, за период од 19.09.1997. године до 13.06.2008. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој Републици Србији накнади трошкове парничног поступка у износу од 20.250,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженој ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 627.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3641/18 од 12.07.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11, 55/14, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Привредног суда у Ваљеву Ст бр. 631/95 од 17.09.1997. године, отворен је поступак стечаја над предузећем "ВВ" из ..., чији је директор био тужилац, а за стечајног управника одређена је тужена ББ. Решењем Привредног суда у Ваљеву од 23.03.1998. године утврђена су потраживања стечајних поверилаца, а решењем истог суда од 04.06.2003. године утврђено је потраживање ДОО "ГГ", са седиштем у ..., као разлучног повериоца на имовини стечајног дужника к.п. .. КО Против наведеног решења стечајни поверилац "Инвестбанка" а.д. у стечају је изјавила жалбу, па је решењем Вишег трговинског суда у Београду Пж 6974/03 од 13.10.2003. године укинута решење од 04.06.2003. године. Решењем Трговинског суда у Ваљеву од 03.12.2003. године оспорено је разлучно право повериоца ДОО "ГГ" на пословном објекту на к.п. .. КО ... и поверилац је упућен да поднесе тужбу ради утврђења оспореног потраживања. Поступак по тужби тужиоца ДОО "ГГ" правноснажно је окончан решењем Вишег трговинског суда у Београду Пж 5678/04, којим је укинута пресуда првостепеног суда П 7/04 од 08.04.2004. године и тужба тужиоца "ГГ" одбачена. Решењем Трговинског суда у Ваљеву од 31.01.2005. године одлучено је да се даље спровођење стечајног поступка наставља по одредбама Закона о стечајном поступку, а извештајем од 19.10.2005. године стечајни управник је обавестио суд да је пред Општинским судом у Шапцу окончан поступак реализације хипотеке и делимично намирење разлучног повериоца "Инвестбанке" а.д. Београд, те да стечајни дужник нема друге имовине, изузев акција код "Јубанке". Решењем Трговинског суда у Ваљеву д 02.11.2005. године одбијен је захтев тужиоца – АА за пренос акција стечајног дужника које има код "Јубанке", као неоснован. Пословни простор површине 108 м² у ... у Ул. ... бр. ..., продат је у судском поступку након што је продаја више пута објављивана. Тужилац је током трајања целог поступка користио сва правно дозвољена средства у поступку пред Општинским судом у Шапцу, Трговинским судом у Ваљеву и Вишим трговинским судом у Београду. Тужиоцу је радни однос у предузећу "ВВ", са седиштем у ..., престао даном отварања стечајног поступка 17.09.1997. године, са којим даном је и одјављен са осигурања код Фонда РФ ПИО, а решење о престанку радног односа примио је 2005. године. Тужена ББ се, као стечајни управник више пута обраћала тужиоцу са молбом да јој достави потребну документацију у складу са Законом о стечају, али је он писаним путем обавестио да је сва документација уништена.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев закључујући да не постоји узрочно-последична веза између штете, која је предмет парнице, и радњи тужених којима би, својим противправним чињењем или нечињењем, проузроковали штету тужиоцу, у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима. Наведеном одредбом је прописано да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Разлози ревизије, којима се указује на погрешну примену материјалног права, нису основани.

Наиме, имајући у виду утврђено чињенично стање, тужилац неосновано тражи накнаду штете у овој парници по основу одговорности тужених за штету у вршењу или у вези са вршењем својих функција, сагласно члану 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Законом о принудном поравнању, стечају и ликвидацији („Службени лист СФРЈ“ бр. 84/89, „Службени лист СРЈ“ бр. 37/93,28/96), који се у конкретном случају примењује, у члану 125. прописује да је стечајни управник дужан да се о свим пријављеним потраживањима одређено изјасни, да повериоци могу оспорити пријављено потраживање, те да се пријављено потраживање сматра утврђеним ако га призна стечајни управник и не оспоре повериоци присутни на рочишту за испитивање потраживања. Одредбом члана 117. истог закона, прописано је да отварање стечајног поступка не утиче на право одвојеног намирена из одређених ствари, односно из имовине дужника, као и на право издвајања ствари које не припадају дужнику, а чланом 119. је прописано да ће се у току стечајног поступка окончати само они започети послови чије је извршење неопходно да би се спречило наступање штете на имовину дужника, док у погледу тога који се послови сматрају неопходним одлучује стечајно веће, док је чланом 120. став 1. прописано да се у току стечајног поступка могу закључити нови уговори само ради уновчења имовине дужника и ради завршетка започетих послова и послова неопходних да би се спречило наступање штете на имовини дужника.

Имајући у виду наведене одредбе закона и утврђено чињенично стање, по налажењу Врховног касационог суда, нема незаконитог или неправилног рада органа тужене РС, који би водио накнади штете, у смислу члана 172. Закона о облигационим односима. Стечајни управник и стечајни суд су поступали у границама овлашћења из наведеног закона. Како су одредбе уговора о кредиту стечајног дужника и „Инвестбанке“ биле предмет оцене у поступку пред Привредним судом у Новом Саду, у парници П 1742/95, то утврђена висина потраживања се не може довести у сумњу, а с тим у вези ни смањена вредност удела тужиоца у „ВВ“. Поред тога, продаја пословног простора је извршена на основу извршне исправе – наведене правноснажне пресуде Привредног суда у Новом Саду, пословни простор је био оптерећен хипотеком и продат у судском поступку на јавној продаји, тако да законом прописан поступак продаје подразумева и евентуално остварену нижу цену од тржишне, као у конкретном случају. Правне радње које су предузете у поступку стечаја биле су предмет оцене у стечајном поступку применом норми из посебног закона, у складу са чланом 23. Закона о облигационим односима. Правна средства за оспоравање спровођења стечаја

стечајног дужника исцрпљује се у поступку стечаја. Утврђено је да је тужилац имао могућност и користио своја процесна овлашћења изјављивањем правних лекова у поступку стечаја. Одлуке о правним лековима и служе да би се евентуални недостаци у предузимању појединих радњи отклонили.

Сама чињеница да је тужиоцу, како је нижестепеним пресудама утврђено, престао радни однос отварањем стечаја 17.09.1997. године, са којим даном је и одјављен са осигурања код Фонда РФ ПИО, а решење о престанку радног односа примио 2005. године, не указује да је тужилац имао могућност да се у наведеном периоду запосли код другог послодавца, те да због пропуста стечајног управника да благовремено пријави ову промену, трпи штету. На наведено упућује закључак из утврђених чињеница и то да се тужилац ни једним званичним захтевом није обратио како би проверио податке о његовом радно-правном статусу или изменио исти.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени разлози које је другостепени суд правилно оценио, па је Врховни касациони суд одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**